

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

1-A 745718

'S-GRAVENHAGE, 15 November 19 49.
Javastraat 68

No. 72973

Bijl.: een

Betr.: besloten kadervergadering
van de N.V.B.

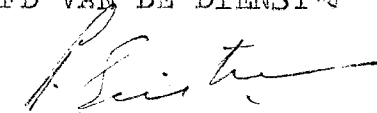
GEHEIM.

Bij deze veroorloof ik mij Uwe Excellentie te doen toekomen een kort verslag, betreffende een besloten kadervergadering van de Nederlandse Vrouwen Beweging in Amsterdam.

Het belangrijkste punt van deze bijeenkomst is wel het besluit der leden, op voorstel van de vice-voorzitster van het hoofdbestuur, om de tot nu toe aangehouden schijn van neutraliteit van de beweging te herzien. De N.V.B. zal, volgens dit besluit, naar voren komen als een progressieve organisatie, welke zich aan de zijde van het communisme heeft geschaard.

HET HOOFD VAN DE DIENST

Aan
Z.E. de Minister-President, -
Z.E. de Minister van Binnenl. Zaken.
te

Mr. L. Einthoven.

'S-GRAVENHAGE.

Op 29 en 30 October 1949 werd te Amsterdam een conferentie gehouden van leidsters van de Nederlandse Vrouwen Beweging. Hier was o.m. aanwezig Mme Huby Gosselin, die namens de Union des Femmes Françaises, de zusterorganisatie der N.V.B. in Frankrijk, op de tweede dag der conferentie een kort woord sprak.

De bijeenkomst werd geopend door een onbekend gebleven vrouw, die als voorzitter fungeerde. Zij deelde mede, dat het jaarcongres van de N.V.B., dat oorspronkelijk gehouden zou worden in het begin van November 1949, was uitgesteld tot Maart 1950, in verband met een bijeenkomst te Moskou van de Internationale Raad van de F.D.I.F. op 15 November 1949. Nederland zou op deze bijeenkomst vertegenwoordigd zijn door Maria Elisabeth Lips-Odinot, geb. 4.5.1908 te Wijk bij Duurstede, wonende te Hilversum, vice-voorzitter van het hoofdbestuur van de N.V.B.

Vervolgens kondigde de spreekster een kleine wijziging aan in de samenstelling van het hoofdbestuur, daar een der vrouwen wegens huishoudelijke omstandigheden, zich niet meer beschikbaar kon stellen.

Na haar inleiding zongen de aanwezigen met enthousiasme het "vrouwenlied".

Daarna sprak M.E. Lips-Odinot, voornoemd, een heftige rede uit in de bekende, communistische terminologie.

Wij leven op het ogenblik in een zeer moeilijke tijd, zo zeide zij. De gebeurtenissen volgen elkaar snel op. Toch moeten wij een weg in deze chaos vinden. Na alles wat wij hebben meegemaakt, dreigt er een derde wereldoorlog te worden ontketend. Wie zijn de schuld hiervan en waarom?

Overduidelijk blijkt, zo vervolgde zij, dat de huidige regeringen van Engeland en Amerika zich weer klaar maken voor een nieuwe oorlog. We zien, hoe het Duitse militarisme weer op de been gebracht wordt en hoe men zich verzet tegen vredesvoorstellen, die van de S.U. uitgaan. Men weigert de atoombom te vernietigen. Het net van Amerikaanse steunpunten breidt zich over de gehele wereld uit. Pacten worden gesloten om meer eenheid in de toekomstige oorlogvoering te krijgen.

Spreekster verdiepte zich vervolgens in de bepalingen van het Atlantisch Pact en zeide, dat 51% van de inkomsten van ons land aan de oorlogsvoorbereiding wordt besteed. Dit gebeurt alleen, omdat de oude machthebbers de toestand van voor de oorlog terug willen hebben. Zowel in Indonesië als in Vietnam, zien wij de hand van Amerika. Amerika's hulp aan Griekenland bestaat uit bommen en kogels.

Uit het "geweldig succes" van de Vredesconferentie te

- Parijs -

Parijs concludeerde de spreekster echter, dat de vredeskrachten in de wereld toch sterker zijn. Bovendien bezit thans Amerika niet langer het monopolie van de atoombom. In de vorige oorlog, aldus Lips-Odinot, gebruikte men het gas niet om het gas. Misschien wordt ook de atoombom niet gebruikt om de atoombom.

Door de zegeningen van het Marshallplan, zo vervolgde zij, worden fabrieken, die met de oorlogsproductie niets te maken hebben gesloten of op halve kracht gesteld. Momenteel zijn er al 47.000 geregistreeerde werklozen, terwijl minister Van den Brink schreef, dat we er rekening mede moeten houden, dat er aan het einde van 1952 400.000 werklozen in Nederland zullen zijn.

Op een bijeenkomst te Ravensbrück in September j.l., waar spreekster met 9 andere Nederlandse vrouwen was geweest, had zij het monument gezien, dat was opgericht voor 92.000 vrouwen en moeders, die daar het leven hadden gelaten. Wij dachten toen, zo zeide zij, met haat in ons hart aan de oorlogsdrijvers, die dit hadden bereikt. Wee echter degene, die nog niet wil geloven en er nog niet ten volle van overtuigd is, dat wij en de Sovjet-Unie de vrede met de wapenen in de hand eventueel aan de oorlogshitsers zullen afdwingen.

Wij hebben in de Oost-zône van Berlijn een kindertehuis gezien, vervolgde zij. Zoiets kan alleen in een volks-democratie. Het was in een woord schitterend. Wij blijven dan ook strijden en zullen vechten voor een betere wereld.

Nog een slag in het gezicht van de oorlogshitsers noemde zij de stichting van de Chinese republiek. Wij hebben nu weer 450 millioen strijders voor de vrede meer. De oorlogsdrijvers beginnen dan ook bang te worden, zo beweerde spreekster. Lees hiervoor hun reactionnaire bladen maar.

Hierna memoreerde zij de acties, tot het slagen waarvan de N.V.B. had medegewerkt. In dit verband noemde zij o.a. de "vredesdemonstratie" op 2 October j.l., de vrijlating van de militair Ratio Koster en de actie, welke is ingesteld rondom het kamp der dienstweigeraars te Schoonhoven. Zij wekte de aanwezigen op ook hun steun te verlenen aan acties ter verbetering van arbeidsvoorwaarden. Al het geld, zo zeide zij, dat op die manier van de Regering wordt afgedwongen, kan niet meer worden uitgegeven voor bewapening.

Er zijn vrouwen, die beweren, dat wij op een neutraal standpunt moeten staan. Neutraliteit echter is vals en bestaat niet. Door neutraal te zijn, steun je alleen die krachten, die o zo graag de atoombom op de mensheid zouden willen gooien. De N.V.B. staat achter de grootste vredesmacht ter wereld, de Sovjet-Unie en achter alle andere nieuwe democratische volken.

In het belang van onze kinderen en ons volk strijden wij met de Sovjet-Unie voor de vrede. Wij zijn een progressieve organisatie, die strijdt voor de vrede. Je moet er ook voor uit komen. Er is maar één vraag in onze vrouwenbeweging; die luidt: "Ben je voor de vrede?" Dus geen neutraliteit, maar vastberaden en consequent strijden tegen de krachten, die de oorlog willen.

Op voorstel van de inleidster besloot de vergadering aan de Internationale Raad der F.D.I.F. de boodschap te zenden, dat "de Nederlandse vrouwen nimmer hun mannen en jongens zullen afstaan voor een oorlog tegen de Sovjet-Unie".

Tevens werd een voorstel aanvaard om het secretariaat van de F.D.I.F. te verzoeken, de uitnodiging aan de leidsters van de vrouwenbeweging in Joego-Slavië voor het bijwonen van de zitting van de Internationale Raad, in te trekken.

Na de pauze voerden diverse discussianten het woord. Hierbij bleek, dat verschillende plaatselijke afdelingen van de N.V.B., bijv. te Koog-Zaandijk, Putten en Noordwolde, weinig actief zijn. Er werden voorstellen gedaan voor verhoging van de activiteit. Een der Amsterdamse leden vertelde, dat zij, hoewel zij reeds twee kinderen had, eerst onlangs in de mogelijkheid was gesteld te trouwen. Haar man was nl. als dienstweigeraar ondergedoken geweest. Haar mededelingen maakten op de aanwezigen veel indruk.

Aan het einde van de eerste congresdag las de voorzitter een boodschap voor, welke door de Nederlandse vrouwen gezonden zal worden aan het congres voor Aziatische vrouwen te Peking. De boodschap, waarin de oorlog in Indonesië ten strengste wordt afgekeurd, zal door de Nederlandse delegatie, bestaande uit Lips-Odinot, voornoemd, Hanna Jacoba Averink (geb. 28.5.1913 te Enschede, wonende te Haarlem, een vooraanstaand lid van de C.P.N.) en Lillah Soeripno-Soesilo, (geb. 13.11.1916 te Sitobondo, wonende te Amsterdam), naar Peking worden overgebracht.

De ochtendbijeenkomst van de 2e dag werd geopend door Neeltje Catharina Boudewijn, (geb. 27.11.1919 te Maassluis, wonende te Amsterdam), penningmeesteresse van het hoofdbestuur der N.V.B.. Zij kondigde aan, dat een collecte zou worden gehouden om de kosten te dekken van de reis van M.E. Lips-Odinot naar Peking.

Vervolgens werden twee films vertoond, t.w.: "Een land vol rijst" en "het Wereldvrouwencongres te Boedapest". Het communistische zangkoor "Morgenrood" verleende zijn medewerking. De collecte, aan het einde van de ochtend gehouden, bracht ruim 250 gulden op.

Des middags werd de conferentie heropend met een toespraak

van een Indonesische vrouw. Deze dankte de N.V.B. voor haar bemoeiing inzake de Indonesische kwestie. Zij noemde de actie betreffende Schoonhoven een lichtpunt. Daarbij is gebleken, dat de Nederlandse jongens er genoeg van hebben als militair te worden uitgezonden. Het moet de Nederlandse regering duidelijk gemaakt worden, dat Indonesië onvoorwaardelijk vrij wil zijn. Zolang echter Hatta "en zijn klik" de Indonesische regering vormen, zullen zij soldaten nodig hebben en ook Nederlandse militairen gebruiken.

Vervolgens sprak de Franse gedelegeerde, Mme Huby Gosselin. Zij verklaarde met grote belangstelling het werk van de conferentie te hebben gevolgd. Vrouwenorganisaties, zo zeide zij, zijn meestal voortgekomen uit de illegaliteit en de bezetting. Daarom begrijpen de Nederlandse vrouwen zo goed wat de strijd der Nederlanders in Indonesië betekent. Zij begroette de moeders wier zonen wegens dienstweigering in de gevangenis zitten. De strijd wordt volgens haar gevoerd in het belang van enkele groot-kapitalisten, terwijl het volk zijn arbeid voor een weinig voedsel en slechte behuizing moet opbrengen. Zij loofde de vertoning van de films in de ochtendbijeenkomst, waardoor zij nog beter wist, wat de Indonesiërs moeten lijden. De film over Boedapest heeft, zo verklaarde zij, getoond, dat vele moeders nimmer meer zullen toestaan om te vechten tegen de Sovjet-Unie. Zij zullen nooit strijden tegen de helden van Stalingrad, maar werken voor de democratische vrijheden, waarvan de Sovjet-Unie ons voorbeeld is. Door de passiviteit van de vrouwen zou de oorlogsdreiging groter worden, doch er zijn vele wapenen, die in de handen der vrouwen de vrede dienen. Spreekster besloot haar toespraak met de uitroep: "Leve de N.V.B. en de Internationale Vrouwen Federatie".

Vervolgens werd de discussie voortgezet. Algemeen waren de leden van oordeel, dat de N.V.B. zich, ter verkrijging van goodwill onder de vrouwen, moest richten op sociaal werk. Hieraan moest o.a. de verhoging van de contributie ten goede komen. Men zou in overleg treden met officiële instanties, die uiteindelijk deze zorg behoorden over te nemen.

Allen verklaarden zich accoord met het voorstel van Lips-Odinot, het mom van neutraliteit af te werpen. Er moet een positieve politiek gevoerd worden, ook onder de vrouwen, waarbij men onderscheid dient te maken tussen hen, die wel en hen, die niet politiek zijn ingesteld, zo werd gezegd. De laatste categorie moet zeer voorzichtig behandeld worden.

De vrouwen betuigden hun instemming met de toespraak van Lips-Odinot, ook ten aanzien van de houding ten opzichte van de vrouwenbeweging in Joego-Slavië.

Een onbekend hoofdbestuurslid betoogde tenslotte, dat het

maandblad van de N.V.B., "Vrede en Opbouw" steeds te laat verscheen wegens drukte bij de drukkerij. Het plan om dit maandblad tot 16 pagina's uit te breiden kan alleen worden doorgevoerd, zo zeide zij, indien de oplage vergroot wordt tot 25.000 exemplaren.

M.E. Lips-Odinot, de discussianten beantwoordende, meende, dat het werk van de N.V.B. zeker voor uitbreiding vatbaar is. Zij wees op het bestaan van buurtcomité's tegen de huurverhoging, die "overal" worden opgericht. De leden van de N.V.B. zullen daarin echter niet als zodanig moeten optreden, doch als buurtbewoonsters. Zij kondigde de uitgifte van een plakzegel aan, tot steun van de Griekse vrijheidsstrijders. Dit zegel moet op alle uitgaande brieven bevestigd worden. Na de protesten tegen de troepenuitzendingen en de "actie Schoonhoven" zal er, zo zeide zij, een actie moeten komen voor de vrijlating van de jongens in Schoonhoven. Al deze acties moeten gericht zijn op de beëindiging van de oorlog in Indonesië en het einde van de koloniale overheersing.

Men moet niet angstig zijn om de neutraliteit in de beweging op zij te zetten, aldus spreekster. Men moet weten wie en wat wij zijn en daaruit zullen wij de consequenties weten te trekken.

De stemming ter conferentie was enthousiast. Diverse spreeksters ontvingen een hartelijk applaus. Vele afgevaardigden, op wier afdeling of werkwijze critiek werd uitgeoefend, waren zeer vlot met hun zelfcritiek en beloften van beterschap.